

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

УДК 347.965.41

КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА АДВОКАТА У СПРАВАХ ЩОДО СТЯГНЕННЯ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ДОГОВОРОМ БАНКІВСЬКОГО ВКЛАДУ

Аліменко О.Ю.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
АО «Летрадо»

У статті з'ясовано практичне значення структурування процесу надання консультацій на окремі етапи, обґрунтована їх необхідність та змістове наповнення. Вироблено методичку (послідовність дій) при наданні консультацій у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу. Відображено практичне застосування технологічних, психологічних та тактичних прийомів в процесі надання консультації адвокатом. Розкрито особливості етапу вирішення проблемної ситуації клієнта через застосування альтернативних способів захисту порушеного права довірителя та судовий захист. З'ясовано поняття «медіабельності» та проаналізовано основні критерії доцільності застосування процедури медіації у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Ключові слова: консультативна робота, банківський вклад, стягнення коштів, довіритель, досудовий порядок вирішення спору, судовий захист.

Постановка проблеми. На даний час в Україні відсутнє комплексне дослідження консультативної діяльності адвоката в цивільних справах, зокрема у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу. Переважна більшість наукових праць присвячена в основному з'ясуванню сутності такого виду адвокатської діяльності як представництво інтересів довірителя в суді, при цьому консультуванню та його особливостями не приділено значної уваги.

Враховуючи важливе значення консультативної роботи адвоката в цивільних справах, така ситуація не є виправданою, адже комплексне дослідження правового явища сприяє не лише його науковому пізнанню в цілому, виявленню його сутності, специфічних ознак та особливостей, а й допомагає знайти проблемні моменти в процесі його виконання з відповідними пропозиціями щодо їх усунення. Тому актуальність теми обґрунтовується необхідністю на новому рівні, комплексно вирішити існуючі проблеми у сфері надання консультаційних послуг адвокатом у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Аналіз останніх досліджень. У вітчизняній та зарубіжній науці відсутні наукові праці присвячені особливостям надання консультацій довірителям у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу. Однак, значний науковий внесок у визначення поняття, видів та стадій консультативної роботи адвоката був зроблений наступними фахівцями: О.Ю. Блохіна, Л.О. Воскобітова, Я.П. Зейкан, О.Д. Кім, А.О. Краснейчук, М.А. Ларіонова, І.М. Лук'янова, С.Ю. Макаров, Л.П. Михайлова, О.Ф. Турченко, С.І. Фурса, С.Я. Фурса, О.Г. Яновська, та інші. Особливо дослідженню питань консультативної роботи адвоката була приділена увага вченою С.Я. Фурсою, якою було закладено концепцію стадійності консультування як виду адвокатської діяльності та розроблена відповідна методика його функціонування.

Відаючи належне працям учених, які займаються дослідженням проблемних питань, пов'язаних з консультативною роботою адвоката в цивільних справах, можна стверджувати, що комплексного дослідження вказаної правової категорії не проводились, що й актуалізує дану наукову статтю.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. На науковому рівні досі залишається не вирішеним питання дослідження особливостей надання консультацій довірителью у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Формування цілей статті. Досягнення зазначеної мети передбачає вирішення таких завдань:

– аргументувати необхідність визначення стадій проведення консультування в забезпеченні успішного консультування;

– дослідити етапи консультування та необхідні дії, які повинні бути здійснені адвокатом на кожному етапі;

– а підставі узагальнення та аналізу думок вчених визначити і охарактеризувати технологічні, психологічні та тактичні прийоми, що використовуються адвокатом у процесі надання консультацій у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу;;

– дослідити особливості консультативної роботи адвоката в справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу з урахування юридичної практики.

Мета статті є комплексний науковий аналіз правової природи консультативної роботи адвоката, який відображає її сучасний стан, розробка науково-теоретичних і практичних рекомендацій щодо методики її проведення у справах щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Виклад основного матеріалу. Розміщення грошових коштів на депозитних рахунках за договорами банківського вкладу – одна з найпоширеніших форм інвестування вільних коштів

населенням в Україні. Однак, на сьогодні, через політичну і фінансово-економічну кризу розвитку набула практика неповернення коштів банками їх власникам.

У зв'язку із цим, поширеними є випадки звернення громадян задля з'ясування можливості захисту свої порушених прав за консультацією до адвоката. Так, вважаємо за потрібне, на прикладі конкретної ситуації охарактеризувати процес консультування адвокатом у вказаній категорії цивільних справ.

На підставі зазначеного, змодельємо ситуацію звернення громадянина України, жителя м. Севастополя до адвоката у зв'язку із невиконанням коштів банком за договором банківського вкладу [1; 2; 3; 4; 5]. Зазначимо, що клієнт попередньо домовився про зустріч, таким чином надавши адвокату можливість здійснити підготовку до інтерв'ювання шляхом визначення місця, часу зустрічі з довірительом, виконання попереднього аналізу правових норм, що мають відношення до даної ситуації. Слід зауважити, що власне з цього моменту розпочався процес консультування, а юристом була задіяна стадія підготовки до інтерв'ювання.

Під час безпосередньої зустрічі, окрім встановлення «правил гри» взаємодії між довірительом та адвокатом, було використаний ще один етап інтерв'ювання – вільне викладення клієнтом суті свого звернення. Так, у ході спілкування адвокатом було з'ясовано причину звернення та суть проблеми, що виникла у довірительа, а саме:

4 березня 2014 року між Лукашевичем Іваном Івановичем (довірительом, що звернувся за консультацією) та Приватним акціонерним товариством «Комерційний банк «ПРИВАТБАНК» було укладено договір банківського вкладу, за умовами якого довіритель передав ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» грошові кошти в сумі 312 927,99 грн. для розміщення на депозитному рахунку. Вклад було оформлено на строк 366 днів, до 04.03.2015 року включно. Як додатково зазначив довіритель у відповідності до пояснення працівника банку, з яким він консультувався під час оформлення вкладу, йому як вкладнику повинні були нараховуватися на суму вкладу проценти по ставці 20% річних.

Після укладення даного договору протягом 5 місяців відповідні проценти по вкладу за березень, квітень, травень, червень та липень 2014 року так і не були перераховані на картку/рахунок довірительа. Внаслідок чого, Лукашевич І.І. неодноразово звертався до відділення банку, де був укладений вищезазначений договір з претензіями щодо невиклати процентів за вкладом. Працівники банку чітких відповідей не надавали, посилаючись на технічні збої у роботі системи по нараховуванню відсотків за банківськими вкладами [1; 2; 3; 4; 5].

Не знаючи як вирішити вказану ситуацію правовим шляхом довіритель звертається за кваліфікованою допомогою до адвоката.

Дізнавшись взагалі фактичні обставини справи, адвокату задля більш детального розуміння окресленої ситуації, слід відійти від психологічного прийому «уважного мовчання» або пасивного сприйняття інформації та перейти до застосування прийому «емпатії» або прийо-

му «активного сприйняття» інформації від клієнта, розпочавши, таким чином, наступний етап інтерв'ювання – з'ясування характеру правової проблеми клієнта шляхом постановки уточнюючих та конкретизуючих запитань. При цьому, науковцями рекомендується використовувати різного роду запитання: починаючи від відкритих/закритих запитань, закінчуючи застосуванням технологічних прийомів – «прийом камінного димаря» або «технологію воронки».

На наш погляд, у зазначеному випадку для ґрунтовнішого розуміння ситуації доцільними у використанні адвокатом є наступні запитання,

– Чи наявний з собою у довірительа договір банківського вкладу?

– Яка кінцева мета звернення довірительа до адвоката: зобов'язання банку здійснювати нараховування процентів за банківським вкладом чи розірвання договору банківського вкладу та повернення суми коштів депозитного вкладу разом із невикладеними процентами за відповідним договором?

– Зараховування коштів по процентах за банківським вкладом на картку/рахунок взагалі не здійснювалося чи здійснювалося частково? Якщо кошти зараховувалися на картку/рахунок, то які суми?

– Чи є у довірительа документальне підтвердження того, що кошти не зараховувалися на відповідну картку/рахунок?

– У якій формі подавалася претензія до банку у зв'язку із відсутністю нараховування процентів за банківським вкладом: усній чи письмовій?

– Де в даний момент проживає довіритель: на тимчасово окупованій території АР Крим чи на материковій частині України?

Лише з'ясувавши всі окреслені особливості, адвокат може цілісно усвідомити та зрозуміти проблемну ситуацію, з якою до нього звернувся довіритель. Дізнавшись всю необхідну інформацію, юрист закінчує етап з'ясування характеру правової проблеми клієнта та переходить до завершуючої складової інтерв'ювання як стадії консультування – закінчення інтерв'ю. Якщо адвокату зрозуміла проблема, описана довірительом, і вона не потребує додаткового аналізу нормативних джерел, він зразу ж може розпочати процес безпосереднього консультування клієнта. Однак, якщо адвокату проблемна ситуація видається недостатньо однозначною або ж відсутні належні документи для ґрунтовного розуміння даного питання, то юристу слід пояснити клієнту необхідність додаткового вивчення законодавства та судової практики щодо цього, зробити перерву у консультуванні та запропонувати призначити зустріч на інший день.

Обравши необхідну «лінію поведінки» адвокату необхідно застосувати обов'язковий етап між інтерв'юванням та безпосередньою консультацією – підготовку до консультації з клієнтом. Як зазначалося вище, вона може тримати починаючи від декількох хвилин та закінчуючись декількома днями, тижнями або місяцями. Все це залежить від складності проблемного питання, з яким до юриста звернувся довіритель. Всебічно підготувавшись до надання консультації, зокрема: проаналізувавши законодавство та можливість застосування

відповідних правових норм до даної ситуації, резюмуючи всі наявні фактичні обставини у справі, прорахувавши можливі матеріальні, часові та інші витримки, адвокат зі впевненістю переходить до найважливішого (кульмінаційного) етапу консультування – роз'яснення клієнту можливих варіантів вирішення проблеми та аналіз наслідків кожного із них. Важливо, що на практиці етап роз'яснення клієнту алгоритму дій в проблемній ситуації часто збігається (поєднується) з етапом допомоги клієнту у виборі оптимального рішення, тобто роз'яснення позитивних і негативних наслідків тієї чи іншої дії.

В описаній ситуації адвокат може запропонувати наступні варіанти вирішення проблемної ситуації клієнта.

Досудовий порядок вирішення спору (медіація). Адвокат, консультуючи довірителя, може запропонувати своєму клієнтові врегулювати існуючий правовий спір шляхом звернення до медіації як альтернативного способу вирішення спорів. Під час прийняття рішення стосовно можливості проведення процедури медіації в цивільних справах адвокат має вирішити питання щодо «медіабельності» правового спору. Під «медіабельністю» варто розуміти властивість юридичного конфлікту (правового спору), через яку він може бути врегульований безпосередньо сторонами конфлікту (спору) під час процедури медіації [6, с. 236]. Тобто адвокат має здійснити детальний аналіз внутрішньої специфіки змісту конкретних спірних правовідносин, у межах яких виник спір, на підставі факторів об'єктивного та суб'єктивного характеру «медіабельності» правового спору, з урахуванням яких він зможе дійти висновку про можливість та доцільність проведення процедури медіації в конкретній справі, а також про ефективність її застосування.

У свою чергу, значна кількість науковців пропонує керуватися такими критеріями для прийняття рішення стосовно можливості та доцільності проведення процедури медіації, а саме: 1) наявність міцних, можливо, досить тривалих відносин між учасниками правовідносин; 2) наявність спільного інтересу в рамках предмета спору чи одного з його аспектів; 3) здатність сторін до участі в переговорах, наприклад, з урахуванням їх психічного стану або розподілу повноважень; 4) прагнення сторін до участі в переговорах або принаймні готовність до участі в процесі і спілкуванню з іншою стороною; 5) на думку учасників, взаємоузгоджене, позасудове рішення має принести їм предметні, часові та фінансові переваги [7, с. 158-161; 8, с. 31-38; 9, с. 5-8].

Адвокат як представник довірителя повинен мати на увазі, що Закон України «Про безоплатну правову допомогу» закріплює обов'язок держави надавати, рекомендувати і пропонувати послуги з медіації саме як первинну правову допомогу [10]. Крім того, цивільне процесуальне законодавство (ст. 130 ЦПК України) передбачає порядок досудового врегулювання правового спору, у межах якого може бути використана процедура медіації [11].

Таким чином, адвокат, вирішивши питання стосовно «медіабельності» правового спору та з урахуванням юридичних «показань для застосування» процедури медіації, може рекомендувати або, на-

впаки, не рекомендувати своєму довірителеві використати процедуру медіації в цивільних справах для врегулювання існуючого правового спору.

Зважаючи на це, в описаній нами ситуації, адвокату з урахуванням всіх особливостей спору, слід прийняти рішення про можливість досудового врегулювання проблемного питання.

По-перше, адвокату слід рекомендувати довірителю звернутися зі скаргою щодо невиконання ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» зобов'язань з виплати процентів за договором банківського вкладу, в якій необхідно вказати вимоги по відновленню нарахування процентів за договором та їх перерахуванню на відповідну картку/рахунок. Крім того, у тексті вказаної скарги необхідно зазначити вимоги щодо повідомлення довірителя в якому відділенні ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» (назва, адреса місцезнаходження) віднині буде здійснюватись обслуговування депозитного рахунку і картки/рахунку, на яку повинно було здійснювати відрахування процентів та в який час та за наявності яких документів клієнт може вчинити дії щодо зняття коштів (нарахованих процентів) з картки/рахунку в умовах відсутності банкоматів та відділень ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» в м. Севастополь та в Автономній Республіці Крим. Додатково може бути подано запит із подібним текстом від адвоката у якості представника у випадку підписання з клієнтом договору про надання правової допомоги.

При цьому, адвокату слід звернути увагу клієнта на необхідність такого звернення, оскільки може виникнути можливість добровільного усунення проблемних питань щодо нарахування процентів за банківським вкладом. Більше того, в разі необхідності, дотримання процедури досудового врегулювання спору надасть стороні захисту більше обґрунтованих підстав для звернення до суду з позовною заявою. Необхідно зосередити увагу клієнта на тому, що відповідь на адвокатський запит до банку є більш вірогідним, зважаючи на систему гарантій адвокатської діяльності, що передбачена законодавством, зокрема адміністративна та кримінальна відповідальність за ненадання інформації, що вимагається.

У випадку, якщо вказана скарга буде проігнорована представниками ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» або розглянута неналежним чином, а правова проблема залишиться не вирішеною, адвокату слід запропонувати клієнту скористатися його правом на припинення зобов'язання шляхом дострокового розірвання договору банківського вкладу. Додатково необхідно обґрунтувати законність вказаної дії, посилаючись на норми законодавства та положення договору. Так, ст. 598 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) передбачає, що зобов'язання припиняється на вимогу однієї із сторін, лише у випадках встановлених договором або законом [12]. В свою чергу, у відповідності до ст. 651 ЦКУ зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом [12]. Більше того, відповідно до ст. 1060 ЦКУ за договором банківського вкладу незалежно від його виду банк зобов'язаний видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника, крім вкладів, зроблених юридичними особами на інших умовах повернення, які встановлені договором [12].

Таким чином, відповідно до чинного законодавства України та договору банківського вкладу в довірителя наявне право в односторонньому порядку розірвати зазначений договір і вимагати повернення вкладу та нараховані на нього відсотки. Для реалізації вказаного права адвокату слід рекомендувати довірителю направити заяву про розірвання договору банківського вкладу та повернення йому вкладу разом з нарахованими на нього відповідно до умов договору відсотками готівкою.

Застосовуючи вказане вирішення спору, адвокату слід пояснити клієнту наслідки розірвання договору, що, фактично, є передумовами для розв'язання конфліктної ситуації в судовому порядку.

Судовий порядок вирішення спору. Слід зосередити увагу довірителя на тому, що у разі негативного результату досудового вирішення спору існує інший варіант захисту порушеного права, а саме подання позовної заяви до суду про захист прав споживача шляхом стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Першочергово, адвокату необхідно пояснити клієнту негативні сторони варіанту судового захисту. По-перше, це досить тривалий процес, який може затягнутися на невизначений час. Зумовлено це специфікою розгляду справи у суді загальної юрисдикції, де цивільним процесуальним законодавством хоч і встановлені строки – не більше 2 місяців на вирішення спору між сторонами, однак на практиці вказана законодавча норма досить часто ігнорується, а строки розгляду справ продовжуються.

По-друге, наявність певних труднощів щодо визначення підсудності справи у зв'язку із тимчасовою окупацією АР Крим, на території якого з відомих причин не працює українська судова система. Однак, клієнту слід роз'яснити про можливість захисту його порушеного права за українським законодавством за місцезнаходженням відповідача (тобто банку). Так, зокрема відповідно до ст. 3 ЦПК України кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів [11]. Згідно ст. 15 ЦПК України суди розглядають у порядку цивільного судочинства справи щодо захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із цивільних, житлових, земельних, сімейних, трудових відносин та інших правовідносин, крім випадків, коли розгляд таких справ проводиться за правилами іншого судочинства [11]. Оскільки справа щодо захисту порушених прав Лукашевича І.І. виникла з цивільних правовідносин, і розгляд таких справ не віднесено до компетенції судів іншої юрисдикції, то справа має бути розглянута в порядку цивільного судочинства.

Відповідно до ст. 107 ЦПК України усі справи, що підлягають вирішенню в порядку цивільного судочинства, розглядаються районними, районними у містах, міськими та міськрайонними судами [11]. Згідно ч. 2 ст. 109 ЦПК України позови до юридичних осіб пред'являються в суд за їхнім місцезнаходженням [11]. Головний офіс ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» знаходиться за адресою 49094, Дніпропетровська обл., м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Перемоги, 50. Зазначена адреса знаходиться в межах Жовтневого району м. Дніпро-

петровськ. Таким чином, справа за позовом довірителя до ПАТ «КБ «ПРИВАТБАНК» повинна розглядатись в Жовтневому районному суді м. Дніпропетровськ.

Додатково слід повідомити клієнта про ряд позитивних наслідків у разі подання позовної заяви до суду. Перш за все, клієнту (або його представнику) не потрібно сплачувати судовий збір за звернення до суду. Законодавчо це обґрунтовується наступними положеннями. Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про судовий збір» та ч. 3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів» споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав [13, ст.22; 14, ст.5]. Як зазначено в листі Верховного Суду України від 01.02.2013 р. «Судова практика з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009 – 2012 рр.)» сам характер фінансово-кредитних відносин, стороною в якій є фізична особа, а також використані у Законах України «Про захист прав споживачів» та «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» терміни «споживчий кредит», «фінансова установа», «фінансова послуга» – дають підстави вважати, що правовідносини, які виникають із кредитних договорів, договорів банківського вкладу, договорів страхування, підпадають під дію Закону України «Про захист прав споживачів» [15].

Таким чином, оскільки спірні правовідносини виникли з договору банківського вкладу, укладеного банком з фізичною особою – Лукашевичем І.І., то за позовом останнього, що направлений на захист його права як споживача такої фінансової послуги як банківський вклад, сплату судового збору здійснювати не потрібно.

По-друге, адвокату слід зазначити клієнту про можливість стягнення коштів: окрім основної суми, внесеної довірителем на депозитний вклад та суми заборгованості з виплати процентів, законодавчо передбачено право на додаткове стягнення з боржника інфляційних втрат та 3% річних, нарахованих на суму заборгованості за кожен день прострочення. Для переконливості запропонованого варіанту, адвокату в такій ситуації необхідно навести довірителю законодавче обґрунтування окресленого варіанту. Так, відповідно до ч. 2 ст. 625 ЦК України боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом [12].

Оскільки зобов'язання банку з виплати процентів за своєю правовою природою є грошовим, то несвоєчасно виплачені проценти він має сплатити з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення такої виплати та з урахуванням 3% річних від простроченої суми. Як стало відомо із аналізу договору банківського вкладу адвокатом, виплата процентів мала здійснюватись по закінченню кожного цілого місяця, що минув з моменту укладення договору, в перший робочий день, наступний за датою оформлення договору шляхом зарахування нарахованих процентів на відповідну картку/рахунок.

Таким чином, у зв'язку із тим, що виплата процентів за договором банківського вкладу була прострочена, в банку виникло зобов'язання із виплати довірителю процентів з урахуванням інфляційного збільшення суми боргу та з урахуванням 3% річних.

Роз'яснивши довірителю всі можливі варіанти вирішення проблемного питання, вказавши на переваги і недоліки кожного варіанту, адвокату рекомендується, базуючись на власних професійних навичках, досвіді та знаннях надати клієнту пораду щодо вибору належного алгоритму дій у даній ситуації. В окресленому випадку, видається логічним застосовувати обидва способи вирішення спору – досудовий та, у випадку неефективності першого – судовий порядок. Однак, слід пам'ятати, що кінцевий вибір варіанту вирішення спору належить довірителю, адвокат, в свою чергу, повинен підлаштовуватися під нього.

Після вибору довірителем найбільш прийнят-ного для нього способу вирішення проблемної си-

туації, адвокату слід переходити до наступного етапу безпосереднього консультування, а саме етапу завершення консультації. На даному етапі, адвокату разом із клієнтом потрібно визначити алгоритм дій по реалізації обраних способів захисту порушеного права (наприклад, звернення юриста з адвокатським запитом для отримання додаткової інформації, найоптимальніший час для подачі позовної заяви тощо).

Висновки і пропозиції. Отже, чітке дотримання етапів консультування дозволяє адвокату належним чином встановити контакт з довірителем, з'ясувати суть та підстави його звернення, проаналізувати норми законодавства щодо вирішення ситуації, обрати та рекомендувати найбільш прийнятні способи вирішення проблемного питання, узгодити алгоритм дій по реалізації обраної «лінії захисту» порушеного права довірителя та надати професійну консультацію клієнту у справі щодо стягнення заборгованості за договором банківського вкладу.

Список літератури:

1. Рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 02.03.2016 р. // Архів Апеляційного суду Дніпропетровської області – спр. № 202/1374/15-ц.
2. Рішення Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 03.06.2015р.// Архів Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська – спр. № 201/14658/14-ц.
3. Рішення Каховського міськрайонного суду Херсонської області від 21.10.2015р. // Архів Каховського міськрайонного суду Херсонської області – спр. № 658/4877/14-ц.
4. Рішення Кременецького районного суду Тернопільської області від 25.04.2016 р. // Архів Кременецького районного суду Тернопільської області – спр. № 601/67/16-ц.
5. Рішення Шевченківського районного суду м. Києва від 22.04.2015 р. // Архів Шевченківського районного суду м. Києва. – Спр. № 761/509/15-ц.
6. Біцай А. Особливості участі адвоката в медіації в цивільних та господарських справах як представника довірителя / А. Біцай // *Evropsky politicky a pravni diskurz*. – 2015. – Vol. 2. – Iss. 3. – С. 235-240.
7. Зайчук О.В. Медіація як процедура врегулювання спорів шляхом досягнення консенсусу // Бюлетень Міністерства юстиції України: офіційне видання / Міністерство юстиції України. – Київ. – 2010. – № 9 (вересень). – С. 158-161.
8. Подковенко Т.О. Медіація як один з альтернативних способів розв'язання юридичних конфліктів // *Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки / Інститут держави і права ім.Корецького В.М. НАН України*. – Київ. – 2009. – Вип. 45. – С. 31-38.
9. Фурса С. Медіація в Україні: актуальні питання теорії і практики та необхідність законодавчої регламентації // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка*. – Київ, 2014. – С. 5-8. – (Юридичні науки; вип. 1 (99)).
10. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI // *Відомості Верховної Ради України*. – 2011. – № 51. – Ст. 577.
11. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2004. – № 42. – Ст. 492.
12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
13. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII // *Відомості Верховної Ради України*. – 1991. – № 30. – Ст. 379.
14. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI // *Відомості Верховної Ради України*. – 2012. – № 14. – Ст. 87.
15. Судова практика з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009—2012 рр.) // *Вісник Верховного Суду України*. – 2013. – № 1. – С. 15-32.

Алименко А.Ю.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко,
АО «Летрадо»

КОНСУЛЬТАТИВНАЯ РАБОТА АДВОКАТА ПО ДЕЛАМ О ВЗЫСКАНИИ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ПО ДОГОВОРУ БАНКОВСКОГО ВКЛАДА

Аннотация

В статье выяснено практическое значение структурирования процесса предоставления консультаций на отдельные этапы, обоснована их необходимость и содержательное наполнение. Предложена методология (последовательность действий) предоставления консультации по делам о взыскании задолженности по договору банковского вклада. Отражено практическое применение технологических, психологических и тактических приемов в процессе предоставления консультации адвокатом. Раскрыты особенности этапа решения проблемной ситуации клиента через применение альтернативных способов защиты нарушенного права доверителя и судебную защиту. Выяснено понятие «медиабельности» и проанализированы основные критерии целесообразности применения процедуры медиации по делам о взыскании задолженности по договору банковского вклада.

Ключевые слова: консультативная работа, банковский вклад, взыскание средств, доверитель, досудебный порядок разрешения спора, судебная защита.

Alimenko O.Yu.

Taras Shevchenko National University of Kyiv,
JSC «Letrado»

THE LAWYER'S COUNSELLING IN CASES OF DEBT RECOVERY UNDER THE BANK DEPOSIT CONTRACT

Summary

The article substantiates practical value of structuring and dividing counselling into individual stages, their necessity and content. The method (sequencing) of counselling in cases of debt recovery under the bank deposit contract is proposed. Practical use of technological, psychological and tactical skills in providing advice is shown. The features of the stage of resolving the conflict are revealed through application of alternative right-protection methods and remedies. The term «mediationability» is defined. The author analyzes criteria for appropriateness of mediation in cases of debt recovery under the bank deposit contract.

Keywords: counselling, debt recovery, tactical skills, methods for protection of human rights, mediationability.